

DIEVČATKO, KTORÉ MALO OČI OTVORENÉ

NÁMETY NA PRÁCU S KNIŽKOU

PÍSANÉ AKTIVITY

Žiaci môžu napísať krátky denníkový zápis z pohľadu Sofiie o jej prvom dni v novej škole či o tom, ako vníma svoj nový domov a nové prostredie, prípadne denník z pohľadu Alice.

Žiaci môžu napísať list/email Alici alebo Sofii, v ktorom vujadria svoje pocity a myšlienky týkajúce sa príbehu.

KRESLENIE A TVORIVÉ ČINNOSTI

Žiaci môžu nakresliť obrázok zobrazujúci ich obľúbený moment z knižky alebo vujadriť svoje pocity voči príbehu, napríklad:

1. Sofiin príchod do triedy
2. Stretnutie Sofii a Alici na jarmoku
3. Sofiina prázdna stolička v triede
4. Alice u Sofii doma pri rozhovore s jej mamou
5. Sofii a Alice na hojdačkách
6. Alice s mamou pri hľadaní informácií o tom, ako pomôcť dieťaťu, ktoré zažilo vojnu

Vytvorenie plagátu s posolstvom o empatii a solidarite, ktorý bude postavený na príbehu Alice a Sofiie.

ROLE-PLAY

Žiaci sa môžu rozdeliť do skupín a zahrať si rôzne scenáre z knihy, aby lepšie pochopili pocity a emócie postáv. Niektoré scény môžu byť upravené, napríklad v scéne, kde Sofii spolužiaci vymyslia prezývku sa jej Alice zastane, prípadne môžu dopĺňať scény z knihy, napr. rozhovor Sofii s jej otcom cez telefón alebo počítač.

Knižku v digitálnej podobe si môžete stiahnuť aj pomocou tohto QR kódu, prípadne navštívte kampaňovú stránku na bit.ly/ociotvorene.

Vážené pedagogičky a pedagógovia,

je pre nás veľkým potešením, že ste sa rozhodli pracovať na Vašich hodinách s knižkou Dievčaťko, ktoré malo oči otvorené a otvárať so svojimi žiačkami a žiakmi náročnú, no veľmi potrebnú tematiku pomoci tým, ktorí utekajú pred vojnou. Tento dokument, aj keď nie je metodickým materiálom, Vám môže slúžiť ako inšpirácia k tomu, ako možno knižku využiť na Vašich hodinách.

Dovoľte nám v krátkosti predstaviť Vám kontext, v ktorom knižka vznikla, a ponúknuť zopár tipov. Veríme, že Vy svojich žiakov poznáte najlepšie a že si viete zvoliť aktivitu, ktorá pre nich bude najvhodnejšia. Dúfame, že Vám nasledujúce tipy pomôžu a budeme veľmi radi, ak s nami budete Vaše skúsenosti s prácou s knižkou zdieľať, či už pomocou webstránky školy, sociálnych sietí alebo jednoducho emailom.

**BUDEM
MAŤ OČI
OTVORENÉ**

KONTEXT VYDANIA KNIŽKY

Knižka **Dievčaťko, ktoré malo oči otvorené**, je vydávaná v rámci širšej kampane Európskej komisie „Majme oči otvorené“, ktorej cieľom je zvýšiť povedomie o právach obetí v EÚ. Celá kampaň je súčasťou vôbec prvej stratégie EÚ o právach obetí, ktorej poslaním je zabezpečiť, aby všetky obeť všetkých trestných činov vedeli o svojich základných právach, poznali spôsoby, akými si ich môžu uplatniť a vedeli, na koho sa môžu obrátiť o pomoc či podporu.

Samotná knižka, ako zistíte, je príbehom ukrajinského dievčaťka Sofiie, ktorá sa vo svojej novej škole na Slovensku stretne s mimoriadne vnímavou spolužiačkou Alicou. Prostredníctvom ich inšpiratívnej cesty krásne a jednoducho ilustruje, aké dôležité je venovať pozornosť druhým a ponúknuť im podporu v ťažkej situácii, akou je aj útek pred vojnou.

Je dôležité mať na pamäti, že aj samotná kniha končí odkazom pre deti, aby boli láskavé, podporovali tých, ktorí to potrebujú a aby sa ozvali, ak sú svedkami akéhokoľvek šikanovania. Knižka by nemala byť využívaná na rozhovory súvisiace s politickým pozadím ruskej invázie na Ukrajinu. Hlavný dôraz by mal byť kladený na to, akým spôsobom ovplyvňuje vojna tých, ktorí sú ňou zasiahnutí, a ako ich môžeme ako občania EÚ podporiť.

NÁMETY NA PRÁCU S KNIŽKOU

Nasledujúca sekcia poskytuje niekoľko námetov na využitie knižky v prostredí triedy. Veríme, že Vám pri práci s ňou môžu byť nápomocné, sú však len niekoľkými z mnohých možností, ako využiť knižku na otvorenie tém empatie, solidarity a pomoci druhým. Každá trieda je jedinečná a takisto každá žiačka a žiak v nej. Aj Vy možno máte v triede deti z Ukrajiny, ktorých sa môže príbeh priamo dotknúť. Veríme, že Vy sami svoje deti najlepšie poznáte a viete, ako s nimi pracovať. Dúfame, že Vám nasledujúcimi námetmi môžeme aspoň trochu pomôcť.

DISKUSIA O KNIŽKE

Diskusiu v triede je možné so žiakmi viesť či už po tom, ako si knižku prečítali (na hodine, doma) alebo počas samotného čítania. Je dôležité zamerať sa na porozumenie situáciám, v akých sa Sofiia ocitá, ako sa cíti, a ako jej môžeme pomôcť. Otázky v diskusii môžu byť zamerané aj na to, ako reaguje Alica či jej spolužiaci, keďže práve skrz príbeh Alice sa dozvedáme veľa o príbehu Sofiie, a porovnať ich s tým, ako by reagovali Vaši žiaci. Kľúčové momenty knižky, kde môžeme so žiakmi otvárať tému pomoci ľuďom, ktorí utekajú pred vojnou, sú napríklad:

SOFIIN PRÍCHOD DO TRIEDY A REAKCIA JEJ NOVÝCH SPOLUŽIAKOV

Ako sa cítila Sofiia v novej škole?
Prečo si myslíte, že Sofiia bola taká tichá a unavená?
Ako by ste sa cítili, keby ste boli na Sofiinom mieste?

STRETNUTIE ALICE, SOFIE A ICH RODIČOV NA JARMOKU

Vysvetlite, prečo sa Alicini rodičia rozhodnú ísť pozdraviť Sofiiu s mamou a pozvú ich na palacinky. Prečo je to dôležité?
O čom sa mohli rozprávať Alicini a Sofiini rodičia?
Vymyslite a napíšte krátky dialóg alebo si zahrajte krátku scénu.
Prečo je Sofiia taká vystrašená, keď začnú púšťať ohňostroje? Ako sa asi v tej chvíli cíti?
Čo si myslíte, že by Sofii najviac pomohlo?

ALICINA CESTA ZA SOFIOU

Ako si myslíte, že sa cíti Alica, keď príde k Sofii domov a vidí, v akých podmienkach býva?
Prečo si myslíte, že má Sofiina mama slzu v oku, keď sa s Alicou rozpráva o ich dome? Ako sa cíti?
Ako si myslíte, že sa cíti Sofiia, keď hovorí o svojom otcovi, ktorý zostal v ich domovine?
Prečo si myslíte, že Sofiia hovorí: "Veľmi sa bojím"?
Ako by ste sa cítili, keby ste vedeli, že jeden z vašich rodičov je v nebezpečenstve?
Ako by ste pomohli niekomu ako je Sofiia, keby ste vedeli, že prechádza ťažkými časmi?
Čo by ste povedali Sofii, keby ste boli na Alicinom mieste?

ČO SA ALICA DOZVIE A ZÁVER

Áké pocity môžu zažívať ľudia, ktorí sa ocitnú uprostred vojny alebo pred ňou utekajú?
Prečo je dôležité poskytnúť ľuďom, ktorí zažili vojnu, pocit bezpečia? Aké iné potreby sú pre nich dôležité?
Prečo je dôležité počúvať, ale zároveň nenútiť ľudí, aby rozprávali o svojich traumatických zážitkoch?
Prečo si myslíte, že Alica chce, aby sa jej spolužiaci snažili viac porozumieť Sofii?
Ako by ste reagovali, keby ste videli, že niekto sa správa k Sofii alebo inému spolužiakovi nevhodne?